

Bosnia-Hercegovina

Bosnia-Hercegovina oppleves fremdeles som et splittet

samfunn der mistroen mellom folkegruppene er sterk. Svake fellesstatlige institusjoner og interne rivninger mellom bosniakker, bosnia-serbere og bosnia-kroater samt mellom de to entitetene hemmer landets politiske og økonomiske utvikling.

Justissektorreform

Rettssystemet er en viktig pilar i et fungerende demokrati og er avgjørende også for deler av freds- og forsoningsarbeidet. Norge har støttet kapasitetsbygging hos påtalemyndighet og domstoler for å gjøre dem bedre i stand til å rettsforfølge krigsforbrytere samt bekjempe organisert kriminalitet og korrupsjon. Norge har hatt en viktig rolle i etableringen av en sentral domstolsadministrasjonen, noe som har vært viktig for utviklingen av et rettsystem i tråd med europeiske standarder. I en evaluering foretatt av den amerikanske organisasjonen Freedom House har landet nå Vest-Balkans nest beste score på justisområdet.

Fred og forsoning

En viktig del av forsoningsprosessen er å skape klarhet i hva som faktisk skjedde under krigen. Norge har støttet flere tiltak som bidrar til å spre informasjon om rettsforfølgelsen av krigsforbrytere samt et dokumentasjonssenter som samler informasjon om hvem som ble borte under krigen. Norge har også bidratt til arbeidet med å identifisere savnede personer for å gi pårørende klarhet i hva som skjedde med deres nærmeste. Nansen Dialognettverket har med norsk støtte arbeidet med lokalt forsoningsarbeid i flere kommuner i landet, bl.a Srebrenica.

Næringsutvikling

Bosnia-Hercegovina kjennetegnes av høy arbeidsledighet og liten fremtidsoptimisme, noe som forsterker spenningene i samfunnet. Norge støtter flere prosjekter som bidrar til utvikling av næringslivet og økt sysselsetting. I Tuzla har en norsk-finansiert næringslivsinkubator satset på IKT-sektoren og var ved utgangen av 2007 fullbesatt med utviklingen av 15 bedrifter med over 60 ansatte. Dette prosjektet har fått betydelig

positiv oppmerksomhet i Bosnia, både på grunn av de resultatene som er oppnådd og på grunn av at prosjektet representerer en ny måte å arbeide på når det gjelder støtte til entreprenørskap i landet. På bakgrunn av de positive erfaringene starter nå et liknende prosjekt i Banja Luka. Norge har også etablert kontakt med USAID om samarbeid for å etablere e-biz sentra innenfor landbruk, turisme, møbel/trebehandling og verktøyproduksjon. Sentrene vil tilby IKT-tjenester til småbedrifter som ikke har råd til å investere i dette selv.

Minerydding

Bosnia-Hercegovina og Kroatia er de mest mineinfiserte landene etter konflikten og Norge bidrar i tråd med forpliktelsene i Minekonvensjonen til minerydding i landene, i hovedsak gjennom Norsk Folkehjelp.

Fakta

Anslått folketall (2006): 3,9 millioner

Brutto nasjonalinntekt per innbygger (2006): 3230 USD

Økonomisk vekst, BNP pr. år (2000-06): 5,1%

Økonomisk struktur som andel av BNP (2006):

Jordbruk 10%, industri 25%, tjenester 65%

Underernæring blant barn under 5 år: Ikke tilgjengelig.

Tall over 30% regnes som svært høyt og er en sterk indikator på fattigdom.

Indeks for menneskelig velferd (HDI), nivå (2005): 0,803 Indeksen går fra 0 til 1

Barnedødelighet per 1000 (2006): 15

Mødre dødelighet per 1000 fødsler (2005): 0,03

Hiv-smittede, andel av befolkningen 15-49 år (2005): Ikke tilgjengelig

Barn i barneskolen: Ikke tilgjengelig

Analfabeter, 15-24 år (2000): 0,2%

Antall jenter i forhold til 100 gutter under utdanning: Ikke tilgjengelig

Kvinneandel i parlamentet (2008): 11,9%

Kvinnens estimerte lønn som andel av menns lønn i

formell sektor (2005): Ikke tilgjengelig

Skogareal (endring (1990-2005), negative tall betyr avskoging i prosent): Ikke tilgjengelig

Vernet areal for biologisk mangfold (2001): 0,8%

Andel av befolkningen med tilgang til sikkert

drikkevann (2006): 99%

Korrupsjonsnivå, i følge TIs persepsjonsindeks (2007): 3,3

Forsvarsutgifter som andel av BNP: Ikke tilgjengelig

Bilateral bistand¹ til Bosnia-Hercegovina fordelt på ulike partnere, 2007

Partnere i bistanden	NOK 1000	Prosent
Stat-til-stat med mer ²	53 245	52,3
Internasjonale frivillige organisasjoner	8 400	8,3
Lokale frivillige organisasjoner	2 050	2,0
Norske frivillige organisasjoner	23 147	22,7
Regionale frivillige organisasjoner	2 180	2,1
Nordiske forskningsinstitusjoner/stiftelser	3 500	3,4
Multilaterale organisasjoner ³	9 293	9,1
Totalt	101 815	100,0

1) Inkluderer multi-bilateral bistand

2) Herunder offentlige institusjoner, departement, konsulenter, privat sektor etc.

3) Øremerket bistand kanalisert gjennom multilaterale organisasjoner (multi-bi)

Bilateral bistand¹ til Bosnia-Hercegovina fordelt på sektorer, 2007

Sektorer	NOK 1000	Prosent
Økonomisk utvikling og handel	19 956	19,6
Nødhjelp og annet uspesifisert	3 275	3,2
Miljø og energi	3 510	3,4
Godt styresett	66 921	65,7
Helse, utdanning og annet innen sosial sektor	8 181	8,0
HIV/AIDS	-28	0,0
Totalt	101 815	100,0

1) Inkluderer multi-bilateral bistand